

**Bachelor –
Faglærerutdanning i musikk**

Retningslinjer for praksisstudiet

STUDIEÅRET 2019-2020

Innhold

1	Nasjonale retningslinjer for praksisstudiet.....	4
1.1	Innledning.....	4
1.2	Omfang og organisering.....	4
2	Organisering av praksisstudiet ved Høgskolen i Innlandet.....	5
2.1	Praksismodell for faglærerutdanning i musikk.....	5
2.2	Praksisdager – innhold	5
2.3	Praksispartier.....	6
2.4	Samarbeid – en oversikt.....	6
2.5	Avtaler med partnerskoler, praksisskoler og praksislærere.....	7
3	Emneplan for praksisstudiet.....	7
3.1	Praksisstudium 1. studieår – Lærerrollen og lærerarbeidet	7
3.2	Praksisstudium 2. studieår - Eleven og elevmangfoldet	10
3.3	Praksisstudium 3. studieår - Det profesjonelle fellesskapet	12
4	Praksissamarbeid, innhold og organisering.....	14
5	Veiledning, vurdering og evaluering	16
5.1	Veiledning og vurdering i praksis	16
5.2	Studenter som ikke får fullført eller ikke består praksis	18
5.3	Skikkethetsvurdering.....	19
5.4	Evaluering av praksisopplæringen.....	20
6	Samarbeid om praksisstudiet – ansvar og oppgaver.....	21
6.1	Studieprogramansvarlig	21
6.2	Praksisadministrasjonen.....	21
6.3	Rektor	21
6.4	Praksislærer	22
6.5	Student	22
6.6	Høgskolens praksisveileder	23
6.7	Emneansvarlig for praksis.....	23
7	Praktisk informasjon	24
7.1	Tilstedeværelse og fravær i praksisperioden	24
7.2	Studenter er ikke vikarer	25
7.3	Obligatoriske attester.....	25
7.4	Praksis i utlandet	26
7.5	Kontaktinformasjon.....	26
8	Sjekkliste for praksisopplæring.....	27

1 Nasjonale retningslinjer for praksisstudiet

1.1 Innledning

Retningslinjene for praksisstudiet er utarbeidet med utgangspunkt i *Forskrift om rammeplan for 3-årige lærerutdanninger i praktiske og estetiske fag* og *Nasjonale retningslinjer for 3-årige faglærerutdanninger i praktiske og estetiske fag* (godkjent 26.10.17). Studenten skal ha praksisopplæring i både grunnskolen og videregående skole. Deler av praksisopplæringen skal legges til kulturskole der det er relevant for fagområdet. Praksisopplæringen skal være veiledet, vurdert og variert. Praksisopplæringen inngår som en integrert del av alle fagene i utdanningen og anses som en læringsarena på linje med fagstudiet ved lærerutdanningsinstitusjonen. Det skal være progresjon i praksisopplæringen, den skal være tilpasset studentenes fagportefølje og knyttet til ulike sider av skolens virksomhet.

Veiledning og vurdering av studenter i praksisopplæringen er et felles ansvarsområde for faglærere i lærerutdanningene, praksislærere og skoleledere.

Praksisstudiet omtales også i *Studieplan for faglærerutdanningen i musikk* ved Høgskolen i Innlandet.

1.2 Omfang og organisering

Praksisopplæringen har et omfang på 70 praksisdager og er fordelt over alle 3 år i utdanningen. Studentene skal ha praksis i grunnskolen, videregående skole og kan i 6. semester ønske seg fordypning i én av fem skoletyper.

Praksisopplæringen organiseres gjennom formelle avtaler mellom lærerutdanningsinstitusjonen, skoleeier og rektor ved praksisskolen. Praksisskolens rektor har det overordnede ansvaret for praksisopplæringen ved den enkelte praksisskole, og skal sørge for at det legges gode rammer rundt praksisopplæringen.

2 Organisering av praksisstudiet ved Høgskolen i Innlandet

På grunn av musikkfagets størrelse i grunnskolen er det er en særlig utfordring å gi faglærerstudentene nok praksis i grunnskolefaget musikk. Høgskolen i Innlandet oppfordrer praksisskolene til å samle opp musikktimer til praksisperiodene, og/eller legge til rette for at studentene kan følge musikkundervisningen på flere trinn.

2.1 Praksismodell for faglærerutdanning i musikk

	Høstsemester	Vårsemester
1. studieår	Ingen praksisperiode	2 uker (10 dager) Grunnskolen 1.-7. trinn
2. studieår	3 uker (15 dager) Grunnskolen 1.-7. trinn	4 uker (20 dager) Grunnskolen 8.-10. trinn, evt. utveksling
3. studieår	2 uker (10 dager) Videregående skole	3 uker (15 dager) Grunnskole / videregående skole, evt. kulturskole / folkehøgskole

2.2 Praksisdager – innhold

Praksisopplæringen skal gi studentene gradvis innføring i ulike sider av lærerprofesjonen og styrke deres utvikling av profesjonsidentitet. Det skal stilles økende krav til studentene gjennom praksisperiodene. De skal lære å ta ansvar for egen og andres profesjonsutvikling, blant annet ved å inngå i samarbeid med lærere og medstudenter.

Praksisopplæring i grunnskolen

Normal arbeidsdag for studentene i praksisperioden er i tidsrommet fra kl. 08.00 – 16.00, men studentene må regne med at de også må delta på møter på ettermiddags- og kveldstid. Praksislærer skal til vanlig sikre at studenten er til stede i 3-4 undervisningstimer (ca. $\frac{3}{4}$ av elevens undervisningstid) hver praksisdag og at de deltar i veiledningssamtaler hver dag. Studentene skal, i tillegg til undervisning og veiledning, også delta i kontaktlærerarbeid, teamsamarbeid, skolens felles samarbeidstid, vurderingsarbeid, elevsamtaler, foreldresamarbeid, læreplanarbeid med mer. Totalt sett skal praksisopplæringen gi studentene et realistisk bilde av lærerens arbeidsoppgaver. Samtidig er studentene under opplæring, og praksisopplæringen skal gi rom til refleksjon, forberedelser, etterarbeid, samarbeid og faglig fordypning.

Praksisopplæring i videregående skole 3. studieår

Studentene skal være tilstede ved praksisskolen hver dag, og følge tilstedeværelsen tilsvarende en lærer i 100 % stilling. I tillegg må studentene regne med at de også må delta på møter på ettermiddags- og kveldstid. Praksisopplæringen skal bestå av de aktiviteter som inngår i en lærers arbeidsplanfestede dag og inkluderer undervisning, forberedelse, vurderingsarbeid, elevsamtaler, foreldresamarbeid, møte- og samarbeidstid samt tid til faglig utviklingsarbeid. I tillegg inngår veiledning som en sentral del av praksisopplæringen hvor det må settes av fast tid til veiledningssamtaler. Det skal legges til rette for at studentene får observere andre lærere og medstudenter og at de får anledning til å reflektere over egen og andres undervisningspraksis og elevers læring.

Ved praksis i kulturskole og folkehøgskole, se kapittel 7.1 *Tilstedeværelse og fravær i praksisperioden*

2.3 Praksispartier

Praksisadministrasjonen foretar inndeling av studentene i praksispartier i samarbeid med faglærere. Hvert praksisparti består normalt av inntil fire studenter og har en faglærer fra høgskolen som sin praksisveileder. Praksisveileder har et særlig ansvar for å følge opp studentene både i fagstudiet og i praksisperiodene. Høgskolen legger opp til at sammensetningen av praksispartiene endres noe fra år til år. I enkelte tilfeller kan det likevel, blant annet av geografiske hensyn, være hensiktsmessig at studentene er på samme praksisparti i flere studieår.

2.4 Samarbeid – en oversikt

For å styrke både profesjonsperspektivet og sammenhengen mellom fagstudiene og praksisopplæringen har Høgskolen i Innlandet etablert faste informasjonsrutiner og avholder jevnlig møter med praksisskolene. Møter som involverer skoleeiere, skoleledere, praksislærere, studenter, høgskolens praksisveiledere og faglærere legges fortrinnsvis til **tirsdager**. En oversikt over de ulike samarbeidsmøtene er samlet i en egen aktivitetsplan for partner- og praksisskoler. Denne oversikten sendes til skolene og er også tilgjengelig på høgskolens hjemmesider.

Følgende møter og samarbeidsarenaer gjennomføres hvert studieår:

Før praksisperioden	I praksisperioden	Etter praksisperioden
Førpraksismøter Med studenter, praksislærere, høgskolens praksisveileder og praksiskoordinator	Oppfølgingsmøter på praksisskolene Med studenter, praksislærere og høgskolens praksisveileder	Profesjonsseminar Med studenter, praksislærere, høgskolens praksisveileder og praksiskoordinator
	Fagdager for praksislærere *	Skoleledermøter

*Praksislærere inviteres til fagdager sammen med grunnskolelærerutdanningene/ videregående skole, når tematikken er relevant.

De forskjellige samarbeidsmøtene beskrives nærmere i kapittel 4.

2.5 Avtaler med partnerskoler, praksisskoler og praksislærere

Praksisopplæringen organiseres gjennom formelle avtaler mellom Høgskolen i Innlandet, skoleeier og rektor ved praksisskolen. Praksisskolens rektor har det overordnede ansvaret for praksisopplæringen ved den enkelte praksisskole.

Høgskolen i Innlandet har partneravtaler med 9 videregående skoler i Oppland og Hedmark, og 33 grunnskoler i kommunene Eidsvoll, Elverum, Hamar, Gjøvik, Lillehammer, Løten, Ringsaker, Stange. I tillegg inngår høgskolen korttidsavtaler om praksisopplæring med skoler i Hedmark, Oppland og Akershus, eventuelt andre områder dersom det er hensiktsmessig. Studentene må påregne reisekostnader og inntil 1,5 times reisevei til praksisskolen.

Det kan åpnes for at studentene får organisere sin egen praksis, eller ha en mindre del av praksisopplæringen ved egen arbeidsplass. Dette avgjøres av Høgskolen i Innlandet etter søknad fra den enkelte student. Studenter sender søknaden til høgskolens praksisadministrasjon så tidlig som mulig, og senest ved studiestart aktuelt studieår.

3 Emneplan for praksisstudiet

Emneplan for praksisopplæringen bygger på *Forskrift om rammeplan for treårige lærerutdanninger i praktiske og estetiske fag* fastsatt av Kunnskapsdepartementet 18. mars 2013, tilhørende *Nasjonale retningslinjer for 3-årige faglærerutdanninger i praktiske og estetiske fag* samt *Studieplan for Bachelor – faglærerutdanning i musikk* ved Høgskolen i Innlandet. Studieplanen beskriver fokus og læringsutbytter for de enkelte praksisperioder og sørger for en hensiktsmessig progresjon i praksis. Læringsutbyttebeskrivelsene skal benyttes når praksislærer vurderer om praksis er bestått/ikke bestått.

3.1 Praksisstudium 1. studieår – Lærerenrollen og lærerarbeidet

Innhold:

I første studieår gjennomføres praksis i vårsemesteret i grunnskolenes 1.-7. trinn (10 dager). Studentene skal observere og reflektere over undervisning, og i tillegg lede enkelte aktiviteter og undervisningsopplegg i samarbeid med medstudenter og under veiledning av praksislærer. Det kan åpnes for at enkeltstudenter leder aktiviteter og kortere undervisningsopplegg på egenhånd.

Hovedvekten i praksisperioden skal ligge på musikk som eget fag, men også som støttefag i andre fag. Lærerenrollen er i fokus, og studentene forventes å delta i praksislærerens arbeidshverdag. Dette innebærer gjerne observasjon av og deltakelse i andre fag enn musikk, samt deltakelse ved ulike møter og arrangementer som foregår ved praksisskolen i praksisperioden.

Læringsutbytte

Hovedemne: Lærerrollen, lærerarbeidet og det didaktiske møtet mellom elev, lærer og lærestoff.
Ved fullført emne skal kandidaten ha tilegnet seg følgende læringsutbytte:

Kunnskaper

Studenten

- har kunnskap om lærerens rolle
- har kunnskap om læring, læreprosesser, arbeidsmåter, læremidler, kartlegging og vurderingsformer
- har kunnskap om grunnleggende ferdigheter som grunnlag for læring
- har kunnskap om observasjonsmetoder

Ferdigheter

Studenten

- kan sammen med andre bidra til planlegging, gjennomføring og vurdering av musikkundervisning
- kan bidra til å legge til rette for utvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter i musikk
- kan sammen med andre bruke ulike arbeidsmåter og læremidler i undervisningen tilpasset skoleslaget
- kan sammen med andre bruke vurdering som del av læringsarbeidet og legge til rette for elevenes egenvurdering
- kan observere og sammen med andre lede elevers læringsarbeid

Generell kompetanse

Studenten

- kan diskutere undervisning og læring, fag og elever i lys av profesjonelle og yrkesetiske perspektiver
- kan vurdere egen og andres praksis med referanse til teori og forskning
- kan håndtere ulike typer tilbakemeldinger fra veileder, vise evne til refleksjon over egen faglige utøvelse og eventuelt justere egen faglige utøvelse etter tilbakemelding fra veileder

I praksisperioden 1. studieår skal studenter fra Høgskolen i Innlandet:

- gjøre seg kjent med skolen, lærerne og elevene
- observere praksislærers undervisning og klasseledelse med særlig oppmerksomhet mot musikkfaget
- bruke observasjon som utgangspunkt for å diskutere lærerrollen og reflektere over lærernes undervisning, elevenes læring, læreprosesser, arbeidsmåter og læremidler sammen med medstudenter og praksislærer
- delta i undervisningsoppgaver sammen med praksislærer og gjøre seg kjent med praksisskolens lokale læreplaner i musikk samt verktøy og strategier for kartlegging og arbeid med grunnleggende ferdigheter
- planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere undervisning i faget musikk
- benytte planleggingsdokumenter som utgangspunkt for undervisning og veiledning
- gjøre seg kjent med hvilke oppgaver grunnskolenes kontaktlærer har og delta i det brede spekteret av en grunnskolelærers arbeidsoppgaver, som kontakt med elevene, foreldresamarbeid, kollegasamarbeid og møtevirksomhet
- gjøre seg kjent med ulike formelle sider ved læreryrket, slik som arbeidstid, arbeidsoppgaver og taushetsplikt, og få kjennskap til skolens ledelse med deres oppgaver og forventninger til de ansatte
- utføre eventuelle praksisoppgaver gitt av høgskolens faglærere
- gjøre seg kjent med fokuspunktene for praksisperioden og utarbeide problemstillinger til trepartsamtalen i profesjonsseminaret etter praksis
- reflektere over egen lærerrolle i logg og i samtale med praksislærer

Fokuspunkter til trepartsamtalen 1. studieår	
Praksisperiode:	Vårsemesteret 1. studieår
Overordnet tema:	Lærerrollen, lærerarbeidet og det didaktiske møtet mellom elev, lærer og lærestoff
Generelle skolefaglige fokuspunkter:	Arbeidsmåter og læremidler
Fagdidaktiske fokuspunkter:	Planlegge, gjennomføre og vurdere musikkundervisning, arbeid med grunnleggende ferdigheter.

3.2 Praksisstudium 2. studieår - Eleven og elevmangfoldet

Innhold:

I andre studieår foregår praksis i grunnskolens 1.-7. trinn i høstsemesteret (15 dager) og 8.-10. trinn i vårsemesteret (20 dager). Studentene skal i større grad enn i første studieår selv ta ansvar for aktiviteter og undervisningsopplegg. Undervisningsoppleggene øker i omfang og studentene får mer individuelt ansvar for undervisningen. Undervisningen foregår imidlertid fortsatt under veiledning. I tråd med fokuset i profesjonsfaget i andre studieår forventes studenten i større grad å kunne tilpasse opplæringen til den enkelte elev.

Hovedvekten i praksisperioden skal ligge på musikk som eget fag, men også som støttefag i andre fag. Imidlertid forventes det at studentene tilegner seg bredere erfaring med lærerrollen gjennom å delta i undervisningen også i andre fag enn musikk. Hvis studentene skal ha ansvar for aktiviteter og undervisningsopplegg i andre fag enn musikk avtales dette i møte mellom Høgskolen, praksislærer/praksisskole og student, fortrinnsvis i forkant av praksisperioden.

Læringsutbytte:

Hovedemne: Eleven og elevmangfoldet

Ved fullført emne skal kandidaten ha tilegnet seg følgende læringsutbytte:

Kunnskaper

Studenten

- har kunnskap om elevers utvikling og bakgrunn som utgangspunkt for læring
- har kunnskap om elevvariasjoner og tilpasset opplæring
- har kunnskap om kulturelt mangfold og flerspråklighet
- har kunnskap om kommunikasjon, samhandling og gruppeprosesser

Ferdigheter

Studenten

- kan utvikle mål for opplæringen og vurdere elevenes måloppnåelse
- kan møte mangfold og elevvariasjon gjennom differensiert opplæring
- kan selvstendig og sammen med andre planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning i et læringsfellesskap preget av mangfold
- kan være tydelig leder og lede læringsarbeid ved å differensiere og variere arbeidsmåter etter gruppestørrelse og undervisningens hensikt

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i grunnleggende ferdigheters betydning for læring i ulike fag og hvordan kompetanse og arbeidsformer fra ett (fag)område kan bidra til læring i et annet
- har innsikt i hvordan bakgrunn og erfaring former forståelse både hos elever og lærere
- har utviklet bevissthet rundt egen kommunikasjons- og relasjonskompetanse
- har innsikt i egen utvikling som lærer og kan vurdere egen kompetanse og læringsbehov

I praksisperiodene 2. studieår skal studenter fra Høgskolen i Innlandet:

- selvstendig og sammen med andre planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere opplæring i musikk
- kjenne til skolens arbeid for et godt og inkluderende læringsmiljø og selv kunne møte mangfold og elevvariasjon og skape motivasjon gjennom differensiert opplæring
- formulere mål for opplæringen, vurdere elevenes måloppnåelse, gi både skriftlige og muntlige tilbakemeldinger til elevene
- planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning i et læringsfellesskap preget av mangfold og kjenne til hvordan praksisskolen arbeider med flerkulturalitet
- kjenne til praksisskolens bruk av kartleggingsverktøy og få trening i å bruke disse
- bruke digitale verktøy i egen undervisning
- lede og observere gruppeprosesser, kommunikasjon og samhandling i klassen og i samtale med praksislærer og medstudenter reflektere over elevvariasjon og læringsmiljø
- i samtale med skolens ledelse få kjennskap til skolens arbeid med konflikthåndtering, mobbing og barn og unge i krise, og kjenne skolens planer for krisehåndtering
- utføre eventuelle praksisoppgaver gitt av høgskolens faglærere
- gjøre seg kjent med fokuspunktene for praksisperioden og utarbeide problemstillinger til trepartsamtalen i profesjonsseminaret etter praksis
- reflektere over egen lærerrolle i logg og i samtale med praksislærer

Fokuspunkter til trepartsamtalene høst og vår 2. studieår	
Praksisperiode:	Høstsemesteret 2. studieår
Overordnet tema:	Elevmangfoldet i et kulturelt mangfoldig samfunn
Generelle skolefaglige fokuspunkter:	Elevforutsetninger og tilpasset opplæring i et kulturelt mangfoldig samfunn.
Fagdidaktiske fokuspunkter:	Varierte arbeidsformer og tilpasset opplæring i og gjennom musikk

Praksisperiode:	Vårsemesteret 2. studieår
Overordnet tema:	Å vurdere elevenes måloppnåelse
Generelle skolefaglige fokuspunkter:	Mål og vurdering, ulike vurderingsformer
Fagdidaktiske fokuspunkter:	Læringsmål og vurdering i musikk

3.3 Praksisstudium 3. studieår - Det profesjonelle fellesskapet

Innhold:

Praksis i tredje studieår gjennomføres som 10 dager i videregående opplæring i høstsemesteret, og som 15 dager (25 dager for overgangsstudenter) i én av fem skoletyper i vårsemesteret; grunnskole, videregående skole, kulturskole eller folkehøgskole.

Praksis i videregående opplæring, folkehøgskole og kulturskole krever andre musikk- og profesjonsfaglige ferdigheter enn praksis i grunnskolen 1. – 10. trinn. I videregående opplæring og i folkehøgskole er elevene eldre og forventes å ha større musikkfaglige ferdigheter enn i grunnskolen. Dette stiller høyere krav til studentenes brede musikkfaglige kompetanse og profesjonsfaglige trygghet. Innenfor videregående opplæring, i folkehøgskole og i kulturskolen stilles det høye krav til lærerens ferdigheter på sitt hovedinstrument.

Praksis foregår i form av individuell undervisning og/eller klasseroms-/gruppeundervisning, hvor studenten har ansvar for undervisning under veiledning.

Læringsutbytte:

Hovedemne: Det profesjonelle fellesskapet

Ved fullført emne skal kandidaten ha tilegnet seg følgende læringsutbytte:

Kunnskaper

Studenten

- har kunnskap om kvalitetssystem som verktøy for læring og skoleutvikling
- har kunnskap om lærerens rettigheter og plikter og om lærerarbeidet på organisasjonsnivå
- har kunnskap om forsknings- og utviklingsarbeid i ulike skoleslag
- har kunnskap om ulike skoleslag som organisasjon og samfunnsinstitusjon
- har kunnskap om ulike perspektiver på musikk og musikkfag

Ferdigheter

Studenten

- kan selvstendig og sammen med andre planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning for elevgrupper av ulik sammensetning og størrelse
- kan planlegge og vurdere utviklingssamtaler
- kan planlegge undervisning med utgangspunkt i planer for ulike perioder
- kan delta i lokalt læreplanarbeid
- kan samhandle med kolleger, skoleledelse, foresatte og andre aktører i ulike skoleslag
- kan med basis i teori og forskning vurdere og bidra til utvikling av skolens fysiske og psykiske læringsmiljø
- kan med basis i teori og forskning vurdere og diskutere musikkopplæringens innhold og musikkfagets plass i skole og samfunn

Generell kompetanse

Studenten

- kan vurdere ulike skoleslag i forhold til samfunnsmandatet
- har utviklet kommunikasjons- og relasjonskompetanse
- har utviklet læreridentitet basert på profesjonelle og yrkesetiske perspektiver
- har kritisk distanse til egen yrkesutøvelse
- har kunnskap, engasjement og metoder for å videreutvikle seg selv, sitt yrke og framtidig
- arbeidsplass gjennom kollegialt samarbeid og samhandling med eksterne aktører

I praksisperiodene 3. studieår skal studenter fra Høgskolen i Innlandet

- selvstendig og sammen med andre, planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere opplæringen i musikk ved gjeldende skoleslag
- kjenne til praksisskolens lokale planer for musikkundervisningen
- formulere mål for opplæringen, vurdere elevenes måloppnåelse og gi både skriftlige og muntlige tilbakemeldinger
- kjenne til praksisskolens samarbeid med andre skoleslag og instanser
- delta i utviklingssamtaler med elever, lærere og evt. foresatte, vurdere utviklingssamtaler
- i samtale med skolens ledelse få kjennskap til skolens endrings- og utviklingsarbeid, kompetansehevingsplaner, kollegasamarbeid, skoledemokrati og elevrådsarbeid og til skolens planer for samarbeid skole-hjem
- utføre eventuelle praksisoppgaver gitt av høgskolens faglærere
- gjøre seg kjent med fokuspunktene for praksisperioden og utarbeide problemstillinger til trepartsamtalen i profesjonsseminaret i vårsemesteret etter praksis

Fokuspunkter til trepartsamtalene 3. studieår	
Praksisperiode:	Høstsemesteret 3. studieår
Overordnet tema:	Det profesjonelle læringsfellesskapet og skolen som organisasjon
Generelle skolefaglige fokuspunkter:	Samarbeid skole-hjem, samarbeid med andre instanser, skoleutvikling
Fagdidaktiske fokuspunkter:	Praksisskolens lokale læreplaner, analyse og vurdering i lys av nasjonale planer

Praksisperiode:	Vårsemesteret 3. studieår
Overordnet tema:	Mangfoldig musikkfag og spissing av fagdidaktisk og metodisk kompetanse
Generelle skolefaglige fokuspunkter:	Samarbeid mellom ulike instanser
Fagdidaktiske fokuspunkter:	Musikkfagets innhold og plass i ulike skoleslag og didaktisk-metodisk arbeid

4 Praksissamarbeid, innhold og organisering

Et godt samarbeid mellom partnerskole/praksisskole og Høgskolen i Innlandet er en forutsetning for god lærerutdanning. Det er viktig at hele praksisskolen er opptatt av og deltar aktivt i utviklingen av praksisopplæringen. Her har rektor et særskilt ansvar. Høgskolen fastsetter rammer for praksisopplæringen, og det blir opp til praksislærere og rektor å finne gode løsninger på sin skole. For ytterligere å styrke profesjonsperspektivet og sammenhengen mellom pedagogikk, fagdidaktikk og praksisopplæringen har Høgskolen etablert disse samarbeidsarenaene:

Informasjon i forkant av praksisperioden

I forkant av praksisperiodene informeres studentene om tildelt praksisplass og de får kjennskap til retningslinjer for praksisstudiet av praksiskoordinator. Informasjonen gis på høgskolens digitale læringsplattform. Emneansvarlig for praksis og eventuelt faglærere sikrer god informasjon til studenter og høgskolens praksisveiledere om innhold og oppgaver i praksisperioden og nødvendig informasjon om profesjonsseminaret. Partner- og praksisskoler mottar informasjon fra praksisadministrasjonen om tildelte studenter og innkalling/invitasjon til samarbeidsmøter med høgskolen.

Førpraksismøter

Høgskolen arrangerer førpraksismøte for hvert kull. Møtene er obligatoriske for studentene, og arrangeres i forkant av praksisperiodene. Førpraksismøtet består av en informasjonsdel og en del hvor studenter, praksislærere og høgskolens praksisveileder møtes for å planlegge praksisperiodene.

Praksislærer og studenter skal gjennomføre en forventningssamtale på førpraksismøtet eller første dag i praksisperioden. Praksislærer har ansvar for å avklare egne og studentenes forventninger til praksis. I denne samtalen må forventninger og krav som praksislærer og studenter har til hverandre avklares, i tillegg forventninger studentene har til hverandre. Studentene skal i forkant fylle ut et forventningsnotat som de tar med til samtalen. Den første samtalen skal også gi studentene innblikk i skolen, klassen, planer og oppgaver. Studenter i 2.- og 3.studieår skal også fremvise tidligere «vurdering av student i praksis» til praksislærer.

Oppfølgingsmøte på praksisskolene

Høgskolens praksisveileder har ansvar for å avtale tidspunkt for oppfølgingsmøte eller oppfølgingsamtale. Høgskolens praksisveileder har et særlig ansvar for å følge opp studentene i praksisperiodene. Tidspunkt for oppfølgingsmøter på praksisskolene avtales mellom høgskolens praksisveileder og praksislærer, og dette bør avtales på førpraksismøtet. Møtene gjennomføres innenfor en tidsramme på fire timer.

Oppfølgingsmøte gjennomføres på følgende måte:

- Høgskolens praksisveileder og praksislærer følger en undervisningsøkt som en eller flere av studentene har ansvar for. Høgskolens praksisveileder får et planskjema av studentene som grunnlag for undervisning og veiledning før undervisningen starter, helst dagen før. Alle studentene skal være tilstede i denne undervisningsøkten.
- Høgskolens praksisveileder, praksislærer og studenter gjennomfører en *trepartsamtale*. Samtalen ledes av praksislærer. Trepartsamtalen skal være en veiledningssamtale rundt den observerte undervisningsøkten. Samtalen skal også ta opp fokuspunktene som er fastsatt i emneplanen for det aktuelle studieåret.
- Høgskolens praksisveileder og praksislærer skal samtale om vurdering av studentene og deres progresjon.
- Høgskolens praksisveileder og studenter skal samtale om praksisopplæringen i praksisperioden og om eventuelle praksisoppgaver gitt av faglærer(e).

Profesjonsseminar

De nasjonale retningslinjene for faglærerutdanningen presiserer at det skal være en gjennomgående profesjonsretting i utdanningen. For ytterligere å styrke profesjonsperspektivet og sammenhengen mellom fagstudiene og praksisopplæringen, gjennomfører Høgskolen i Innlandet *profesjonsseminarer* rett i etterkant av hver praksisperiode. Dette er en viktig del av det å bygge profesjonstilørigheten til studentene. Profesjonsseminar avholdes med trepartsamtaler – samtaler mellom studenter, praksislærere og faglærere. Ved profesjonsseminarene deltar studenter, praksislærere og høgskolens praksisveileder. Profesjonsseminaret for 1.årsstudentene er en obligatorisk del av fagtilbudet også for studenter ved årsstudiet i musikk ved Høgskolen i Innlandet.

Profesjonsseminaret skal være en arena for refleksjon og fordypning. Målet er at praksiserfaringer skal bearbeides i møte med teorier og andre erfaringer, og at skolefaglige - og undervisningsfaglige problemstillinger skal belyses fra studenters, praksislæreres og høgskolens praksisveileders perspektiver.

Utgangspunktet for trepartsamtalen i profesjonsseminaret er studentenes praksiserfaringer og fokuspunktene for praksisperioden. Før praksisperioden begynner skal høgskolens praksisveileder gi studentene en oppgavetekst knyttet til praksisperiodens overordnede tema og fokuspunkter. Ut fra oppgaveteksten og på bakgrunn av erfaringer fra praksisperioden skal hvert enkelt praksisparti forberede et framlegg til profesjonsseminaret. Framlegget skal munne ut i en problemstilling knyttet til ett av fokuspunktene for praksisperioden. Med utgangspunkt i problemstillingen leder studentene i det enkelte praksispartiet den påfølgende trepartsamtalen.

Høgskolens praksisveileder skal delta på profesjonsseminaret for det aktuelle kullet, og blir tildelt oppgaven som seminarleder. Seminarleder setter opp program for seminaret, fordeler tiden til praksispartiene og registrerer eventuelt fravær. Praksiskoordinator sender programmet ut til praksislærerne.

Etter at alle praksispartiene har holdt sine framlegg, skal seminarleder, praksislærere og andre faglærere fra høgskolen som er til stede, vurdere praksispartiene til godkjent/ikke godkjent etter følgende kriterier:

- Framlegg, presentasjon og faglig refleksjon
- Ledelse av samtalen, involvering av medstudenter, faglærere og praksislærere i samtalen

Praksispartiene skal få vurderingene hver for seg, uten de andre praksispartiene til stede. Seminarleder har et særlig ansvar for å gi denne tilbakemeldingen.

Deltakelse i profesjonsseminaret er obligatorisk for studentene. Praksispartier som *ikke* får godkjent og enkeltstudenter som *ikke* deltar på profesjonsseminaret må ha en samtale med høgskolens praksisveileder i etterkant, samt levere inn et notat (800-1000 ord) til godkjenning.

Skoleledermøter for partnerskolene

Skoleledermøter avholdes i høst- og vårsemesteret for grunnskolen, og i vårsemesteret for videregående opplæring. På skoleledermøtene vil viktig informasjon fra høgskolen bli gitt, og det åpnes for drøfting og vurdering av året som har gått. Skoleledermøte er en viktig arena for erfaringsdeling og utvikling av samarbeid mellom Høgskolen i Innlandet og praksisskolene.

5 Veiledning, vurdering og evaluering

5.1 Veiledning og vurdering i praksis

Praksisopplæringen skal være veiledet, vurdert og variert. Praksis i profesjonsstudiene defineres som en eksamen og vurderes til bestått/ ikke bestått, i henhold til *Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet*. Vurderingen skal ta utgangspunkt i de nasjonale læringsutbytteformuleringene. Veiledning og vurdering av studentene i praksisopplæringen er et felles ansvarsområde for faglærere i utdanningen, praksislærer og rektor.

Å følge undervisning kan innebære observasjon av praksislærers eller medstudenters undervisning, å være medhjelper i klassen/gruppen, å ha undervisning sammen med medstudenter eller alene eller delta på andre skolefaglige aktiviteter med elever og lærere. Studentenes praksisopplæring skal være variert og knyttet til ulike sider ved læreryrket. Praksislærer og praksisskolens rektor har ansvar for at studentene får kunnskaper om og erfaringer i tråd med de faglige innholdskravene til hver praksisperiode. Studentene selv har også et medansvar for dette. Se kapittel 3.

Førveiledning gjennomføres som en samtale mellom student og praksislærer, og skal baseres på studentenes egne planer for undervisningen. Førveiledning bør foregå senest dagen før undervisningen skal skje, slik at studentene har mulighet til å forandre planer for undervisningen. Studenten skal fylle ut et *veiledningsgrunnlag/planskjema* for hver undervisningsøkt, og ta med til førveiledningen. I førveiledningssamtalen er oppgaven å avklare intensjoner og begrunnelser for undervisningen og å justere og bearbeide planene. Praksislærer skal til vanlig være til stede i studentens undervisning og gjøre observasjoner i forhold til det som er avtalt mellom partene.

Etterveiledning gjennomføres også som en samtale mellom student og praksislærer. Etterveiledningen skal ta utgangspunkt i veiledningsgrunnlag/planskjema, sett opp mot det som faktisk skjedde i undervisningen. Det er studentenes vurdering av eget arbeid og refleksjonen rundt timen/perioden som står i fokus for denne samtalen.

Midtveissamtalen mellom student og praksislærer gjennomføres midtveis i praksisperioden, og har studentens utvikling som fokus. I denne samtalen skal praksislærer gi veiledning om hva studenten skal arbeide videre med i praksisperioden. Dersom det er fare for at en student ikke vil bestå praksis, må studenten gjøres kjent med dette i midtveissamtalen eller så snart praksislærer ser at det er en fare for det. For rutiner ved «Studenter som ikke får fullført eller ikke består praksis», se kapittel 5.2.

Individuell sluttvurdering avslutter praksisperioden. Grunnlaget for den individuelle sluttsamtalen er skjemaet «Vurdering av student i praksis» som praksislærer har fylt ut i forkant av sluttsamtalen. Vurderingen tar utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsene for gjeldende praksisperiode. I vurderingen må det komme tydelig fram hva som er studentens styrke og hva studenten må arbeide videre med. Slik vil vurderingen også få en veiledende funksjon for studentens videre utvikling. Skjemaet skal være underskrevet av praksislærer, rektor ved praksisskolen og student. Originalen av sluttvurderingen sendes til praksiskoordinator for Faglærerutdanning i musikk ved Høgskolen i Innlandet innen 10 dager etter endt praksisperiode. Studenten beholder en kopi av vurderingen.

Veiledning i videregående skole

I tråd med rutiner og retningslinjer for avtaler og godtgjøring for praksisopplæring på partner- og praksisskoler i videregående skole skal praksislærer gjennomføre følgende antall timer veiledning:
10 timer pr. uke for gruppepraksis (2-4 studenter)
4 timer pr. uke for individuell praksis (1 student)

5.2 Studenter som ikke får fullført eller ikke består praksis

Praksisopplæringen kan vurderes til Ikke bestått dersom studentens kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse avviker sett i forhold til «Emneplan for praksisopplæringen» se kapittel 3, eller dersom studenten samlet sett har hatt for stort fravær fra praksis, se kapittel 7.1.

I slike tilfeller skal følgende prosedyre følges:

1. Studenten skal gjøres kjent med at han/hun står i fare for å få *Ikke bestått* i praksis i den individuelle veiledningssamtalen så snart praksislærer ser at det er en fare for det. Ved tvil kontakter praksislærer praksiskoordinator, høgskolens praksisveileder eller studieprogramansvarlig for drøftinger.
2. Dersom praksislærer og høgskolens praksisveileder/studieprogramansvarlig sammen vurderer at studenten står i fare for å ikke oppnå læringsutbyttene eller at fraværet er for stort, sender praksislærer skjemaet *Melding om fare for Ikke bestått praksis* til praksisadministrasjonen. I tillegg skal praksislærer sørge for at studenten får en kopi av utfylt skjema. Skjemaet finnes på høgskolens hjemmesider:
<https://www.inn.no/prosjektsider/praksis-i-laererutdanningene/faglærerutdanning-musikk>
3. Studenter som står i fare for *Ikke bestått* i praksis, skal ha tett oppfølging av praksislærer og høgskolens praksisveileder/ studieprogramansvarlig. Studenten må i det inneværende studieårs praksisopplæring kunne vise evne til å nå læringsutbytter som er beskrevet som mangelfulle i skjemaet *Melding om fare for Ikke bestått praksis*.
4. Studenter som i sluttvurderingen får *Ikke bestått* i praksis innkalles til veiledningssamtale med studieprogramansvarlig og høgskolens praksisveileder. *Ikke bestått* i praksis vil til vanlig få konsekvenser for studentens videre studieprogresjon
5. I henhold til *Forskrift om eksamen* ved Høgskolen i Innlandet har studenter som får *Ikke bestått* i praksis mulighet til å ta praksisperioden én gang til. Nytt forsøk vil kunne gjennomføres ved neste ordinære praksisperiode påfølgende studieår. Maksimum antall forsøk er to.

5.3 Skikkethetsvurdering

Skikkethetsvurdering i lærerutdanningene

Skikkethetsvurdering er en helhetsvurdering av studentenes faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere i yrket. I alle lærerutdanninger skal skikkethetsvurdering foregå gjennom hele studiet og inngå i en helhetsvurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere som barnehagelærer eller lærer.

For å vurdere om en student er skikket eller ikke, er det utarbeidet spesifikke vurderingskriterier for lærerutdanningene.

En student er ikke skikket dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

1. Studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg og til å lede læringsprosesser for barn, unge og voksne i samsvar med mål og retningslinjer for barnehagens og skolens virksomhet
2. Studenten viser manglende vilje eller evne til å ha oversikt over hva som foregår i en barnegruppe eller klasse og ut fra dette skape et miljø som tar hensyn til barn, unge og voksnes sikkerhet og deres psykiske og fysiske helse
3. Studenten unnlater å ta ansvar som rollemodell for barn, unge og voksne i samsvar med mål og retningslinjer for barnehagens og skolens virksomhet
4. Studenten viser manglende vilje eller evne til å kommunisere og samarbeide med barn, unge og voksne
5. Studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.
6. 6. Studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i studiet eller kommende yrkesrolle.
7. Studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.
8. Studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen.

Den enkelte students skikkethet skal vurderes løpende både i den teoretiske og den praktiske delen av studiet.

Alle som er i kontakt med studenter kan levere inn en skriftlig og begrunnet tvilsmelding. Før en tvilsmelding leveres *kan* saken eventuelt drøftes med studieprogramansvarlig. Tvilsmeldingen leveres til studieprogramansvarlig eller institusjonsansvarlig for lærerutdanningene ved Høgskolen i Innlandet. Dersom det blir meldt tvil om en students skikkethet vil studenten få varsel om det og innkalles til en vurderingssamtale. Studenten vil få tilbud om oppfølging og utvidet veiledning. Dersom veiledningen ikke medfører nødvendig endring vil saken sendes videre til høgskolens skikkethetsnemd. En student som blir vurdert som ikke skikket til yrket vil kunne bli utestengt fra studiet i inntil fem år.

Ved studiestart får alle nye studenter informasjon om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene. På høgskolens nettsider er det utfyllende informasjon. Her er lenke til forskrift, skjema for tvilsmelding og mer utfyllende informasjon om videre saksgang.

<https://www.inn.no/student/praksis-i-profesjonsstudiene/skikkethetsvurdering>

Institusjonsansvarlig for skikkethetsvurdering i lærerutdanningene er:
prodekan Elin Bakke, elin.bakke@inn.no, tlf. 62517632

5.4 Evaluering av praksisopplæringen

Studentenes evaluering av praksislærer og praksisskole

Studentene skal evaluere praksisopplæringen. Etter hver praksisperiode skal studentene fylle ut et evalueringsskjema og ha en evalueringssamtale med praksislærer. Praksispartiet besvarer evalueringsskjemaet i fellesskap. Det skal bare leveres ett skjema fra hvert praksisparti, men studentene må ikke nødvendigvis enes i sine evalueringer. Dersom det er ulike synspunkter må dette komme fram i skjemaet. Det utfylte skjemaet danner utgangspunktet for studentenes sluttsamtale med praksislærer siste dag i praksis. Denne samtalen gjennomføres *etter* den individuelle sluttsamtalen praksislærer har med hver enkelt student. Det bør settes av god tid til dette. Praksislærer skal skrive under på å bekrefte at han/hun er kjent med innholdet i evalueringen. Praksislærer beholder en kopi og gir en kopi til skolens ledelse. Studentene leverer utfylt skjema til høgskolens praksisadministrasjon innen 10 dager etter avsluttet praksis. Evalueringsskjemaet er et internt dokument og skal bare gjøres kjent for involverte parter.

Praksislærers evaluering av høgskolen

Praksislærer skal evaluere høgskolens forberedelser og gjennomføring av praksis på eget skjema. Rektor skal gjøres kjent med evalueringen. Evalueringsskjemaet sendes til praksisadministrasjonen senest 10 dager etter avsluttet praksis. Evalueringen har forbedring og kvalitetssikring av praksisopplæringen som mål.

Evaluering av praksisemnene

Emneansvarlig for praksis gjennomfører evaluering av praksisperioden og skriver emneansvarliges rapport i henhold til kvalitetssystemet. Emneplanene for praksis revideres i samarbeid med emneansvarlig for praksis, studieprogramansvarlig og praksismedarbeider.

6 Samarbeid om praksisstudiet – ansvar og oppgaver

6.1 Studieprogramansvarlig

Studieprogramansvarlig har et overordnet ansvar for faglig innhold, kvalitet og evaluering av praksisopplæringen. Studieprogramansvarlig skal involveres når det meldes bekymring om studenters egnethet og skikkethet i praksis.

6.2 Praksisadministrasjonen

- Har ansvar for å organisere praksisplassering av høgskolens studenter
- Har ansvaret for å gi nødvendig informasjon om det praktiske rundt gjennomføring av praksis
- Har medansvar for å utvikle praksisopplæringen

6.3 Rektor

- Rektor har det overordnede ansvaret for praksisopplæringen ved skolen.
- Rektor sørger for samarbeid med skoleeier, berørte organisasjoner og ansatte som er involvert i praksisopplæring om disponering og fordeling av godtgjøring for praksisopplæring.
- Rektor sørger for at det legges gode rammer for praksisopplæringen i tråd med gjeldende forskrifter og retningslinjer for lærerutdanningene.
- Rektor deltar aktivt i samarbeidet med høgskolen og legger til rette for at praksislærere kan delta på samarbeidsmøter med høgskolen.
- Rektor legger til rette for at skolen kan ta imot studenter fra flere av lærerutdanningene, og minimum 3 praksispartier i løpet av et studieår. Et praksisparti kan bestå av inntil fire studenter.
- Rektor innarbeider praksisperioder og praksisopplæring i skolens planer og legger til rette for at praksislærere får tid til veiledning av studenter.
- Rektor sørger for at hvert praksisparti har **en** praksislærer som har et hovedansvar for studentene og er kontaktperson overfor høgskolen.
- Rektor sørger for at praksislærere/praksislærerteam dekker studentenes fagkombinasjoner og at studentene får praksisopplæring i sine undervisningsfag.
- Rektor sørger for kvalifiserte vikarer ved praksislærers fravær.
- Rektor bidrar til at studenter som må ta igjen deler av praksis, får gjennomført dette.
- Rektor legger til rette for hensiktsmessige arbeidsforhold for studentene.
- Rektor inkluderer studentene i skolehverdagen og omtaler seg selv og skolen som en del av lærerutdanningen.
- Rektor sørger for at praksislærere som ikke oppfyller kravet til 15 studiepoeng i veiledning får tid til å delta på videreutdanning i veiledning.
- Rektor og skolens lærere bidrar med innspill til aktuelle og skoler relevante temaer til studenters masteroppgaver i lektor- og grunnskolelærerutdanningene, involverer studenter i utviklingsprosjekter der det er relevant og legger til rette for at (praksis)studenter kan hente data fra skolen til masteroppgaver.

*For praksisopplæring i videregående viser vi også til partneravtalen for videregående skole.

6.4 Praksislærer

- Praksislærer har videreutdanning i veiledning på minimum 15 studiepoeng eller forplikter seg til å ta denne videreutdanningen.
- Praksislærer setter seg inn i gjeldende avtale- og planverk for praksisopplæringen og har særlig ansvar for at *Retningslinjer for praksisstudiet* etterfølges.
- Praksislærer deltar på samarbeidsmøter med høgskolen, samt har kontinuerlig samarbeid med høgskolens studieprogramansvarlige, høgskolens praksisveiledere og praksisadministrasjon.
- Praksislærer planlegger, gjennomfører og vurderer praksisopplæringen sammen med studenter.
- Praksislærer setter av tid til veiledningssamtaler med studenter før og etter undervisning og kontakter studieprogramansvarlig ved fare for ikke bestått praksis.
- Praksislærer skriver sluttvurdering og gjennomfører sluttsamtale med hver enkelt student.
- Praksislærer bidrar til å utvikle, gjennomføre og evaluere praksisopplæringen i samarbeid med høgskolen.

6.5 Student

- Studenten setter seg grundig inn i *Retningslinjer for praksisstudiet* ved høgskolen og gjør seg godt kjent med rutiner som gjelder praksis.
- Studenten søker informasjon og holder seg oppdatert om praksis via høgskolens læringsplattform og hjemmesider.
- Studenten deltar på førpraksismøter og planlegger praksisperioder sammen med medstudenter og praksislærere.
- Studenten kontakter praksislærer for å avtale møte før praksisperioder.
- Studenten foreviser praksisvurderingene fra eventuelle tidligere praksisperioder til ny praksislærer.
- Studenten er aktiv i egen læringsprosess, tar initiativ, viser interesse og stiller forberedt til egen undervisning og veiledning.
- Studenten har ansvar for undervisning og andre oppgaver i praksis etter avtale med praksislærer.
- Studenten bruker planskjema som grunnlag for undervisning og veiledning til forberedelse av egen undervisning.
- Studenten sørger for at høgskolens praksisveileder får et utfylt planskjema som grunnlag for undervisning og veiledning i forkant av oppfølgingsmøtet på praksisskolen.
- Studenten deltar i veiledning med praksislærer, både gruppevis og individuelt.
- Studenten kontakter praksisskolen ved eget fravær og leverer egenmeldingsskjema til praksislærer.
- Studenten evaluerer praksis i samarbeid med medstudenter og gir forberedt tilbakemelding til praksislærer i eget møte etter at individuelle sluttsamtaler er gjennomført.
- Studenten utfører praksisoppgaver i henhold til semesterplaner.
- Studenten avtaler veiledning med høgskolens praksisveileder før profesjonsseminarene, forbereder og deltar aktivt på profesjonsseminarer etter praksisperioder.

6.6 Høgskolens praksisveileder

- Praksisveileder setter seg inn i *Retningslinjer for praksisstudiet*, samt gjør seg kjent med rutiner som gjelder praksisopplæring.
- Praksisveileder er nærmeste kontaktperson for studenter og praksislærere og har et særlig ansvar for oppfølging av studenter i praksisperioden, samt følger opp saker som meldes.
- Praksisveileder deltar på førpraksismøter med studenter, praksislærere og praksisadministrasjonen og eventuelt informerer om eget fag, praksisoppgaver/arbeidskrav.
- Praksisveileder har oppfølgingsmøte med studenter og praksislærer på praksisskolen og deltar i vurderingssamtale med praksislærer for å drøfte og vurdere studentenes utvikling og framgang.
- Praksisveileder drøfter problemstillinger til profesjonsseminaret med studentene.
- Praksisveileder leder og deltar på profesjonsseminaret etter praksisperioden og veileder studentene før framlegg.

6.7 Emneansvarlig for praksis

- Emneansvarlig for praksis sikrer god informasjon til studenter og høgskolens praksisveiledere før, under og etter praksisperioder i samarbeid med praksiskoordinator og studieprogramansvarlig.
- Emneansvarlig for praksis planlegger og gjennomfører førpraksismøter i samarbeid med praksisadministrasjonen og studieprogramansvarlig.
- Emneansvarlig for praksis har et særlig ansvar for informasjon/kompetanseheving til høgskolens praksisveiledere med tanke på gjennomføring av praksisoppfølging og profesjonsseminarer.
- Emneansvarlig for praksis gjennomfører evaluering av praksisperioden og skriver emneansvarliges rapport i henhold til kvalitetssystemet.
- Emneansvarlig for praksis reviderer emneplan i samarbeid med studieprogramansvarlig og praksismedarbeider.

7 Praktisk informasjon

7.1 Tilstedeværelse og fravær i praksisperioden

Praksisopplæring er en obligatorisk del av profesjonsutdanningene. Det er obligatorisk frammøte til all undervisning og veiledning knyttet til praksis. Praksisperiodene i grunnskolen organiseres som fulle, sammenhengende uker, hvor studenten er til stede på skolen 5 dager per uke. Praksis i kulturskole, folkehøgskole og videregående opplæring kan gjennomføres som enkeltdager – punktpraksis –tilpasset skolens musikkundervisning, så lenge det totale antall dager gjennomføres i løpet av praksisperioden. Praksisopplæring i kulturskole og folkehøgskole kan bli lagt til både dag, ettermiddag og kveld. Totalt sett skal praksis gi studentene et realistisk bilde av lærerens arbeidsoppgaver.

Felles for alle praksisperiodene:

- Studentene skal ha en arbeidsdag tilsvarende praksislærer i 100% stilling.
- Studentene skal gjennomføre undervisning og motta veiledning.
- Studentene skal delta i kontaktlærerarbeid, teamsamarbeid, skolens felles samarbeidstid, vurderingsarbeid, elevsamtaler, foreldresamarbeid, læreplanarbeid med mer. Dette inkluderer eventuelle møter og arrangement som ligger på ettermiddags- og kveldstid.

Fravær i praksisperioden

- All praksisopplæring er obligatorisk, inkludert all undervisning og veiledning knyttet til praksis.
- Fravær fra praksis skal umiddelbart meldes til praksislærer og dokumenteres på egenmeldingsskjema som ligger på høgskolens hjemmesider. Eventuelle egenmeldingsskjemaer skal legges ved studentens sluttvurdering.
- Studenten må levere legeerklæring til praksisskolen når fravær på grunn av egen eller barns sykdom overstiger tre dager.
- Dersom en student får mer enn tre dager sammenhengende fravær, skal praksisadministrasjonen kontaktes.
- Praksisskolen kan gi permisjon for enkelttimer der det oppstår behov for legebesøk etc. på kort varsel. Praksisadministrasjonen skal kontaktes ved ytterligere behov for permisjon.
- Hele fraværsdager må tas igjen etter ordinær praksisperiode. Praksisskolen har ansvar for at studenten får gjennomført det antall praksisdager som ligger til studieåret. Avtale om tidspunkt for gjennomføring av tilleggsdager gjøres mellom student og praksislærer/skoleleder.
- Studenter som har fravær fra praksis bør fortrinnsvis ta igjen disse fraværsdagene innenfor samme semester.
- Alt fravær tas igjen før studenten sluttvurderes.
- Dersom samlet fravær overstiger 30 %, må praksisemnet tas igjen i sin helhet ved neste ordinære praksisperiode påfølgende studieår.

- Dersom en student på grunn av sykdom eller sterke velferdsgrunner må avbryte sin praksisperiode, kreves dokumentasjon fra sakkyndig instans. Slik dokumentasjon må være høgskolen i hende så raskt som mulig, og senest innen tre virkedager etter at praksis er avbrutt. Der avbrudd i praksis godkjennes på grunn av sykdom eller sterke velferdsgrunner, telles ikke dette som et eksamensforsøk. Dette er i henhold til *Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet*.

Innpass av tidligere gjennomført praksis

Dersom en student tidligere har gjennomført og bestått veiledet praksis i forbindelse med lærerutdanning, kan det gi grunnlag for reduksjon i obligatorisk praksisopplæring. Innpass skjer etter skriftlig søknad og dokumentasjon på gjennomført og bestått praksis. Søknaden sendes praksisadministrasjonen så tidlig som mulig, og senest ved studiestart aktuelt studieår.

Gjennomføring av praksis for overgangsstudenter

Overgangsstudenter som får opptak til 2. studieår på Faglærerutdanningen i musikk, og som mangler de to praksisukene som gjennomføres 1. studieår ved Faglærerutdanningen i musikk, vil få en praksisperiode i 6. semester som er forlenget med to praksisuker (10 dager). Overgangsstudentene tar igjen ekstra praksisuker rett i etterkant av den regulære praksisperioden som utgjør totalt 25 dager praksis.

7.2 Studenter er ikke vikarer

Det er ikke anledning til å bruke studenter som vikarer ved praksisskolen i praksisperiodene. Ved praksislærers fravær kan studentene dekke praksislærers undervisning for en dag, så fremt det blir gitt førveiledning og etterveiledning til timene. Det er rektors ansvar å sette inn kvalifisert vikar ved praksislæreres fravær. Lengre fravær hos praksislærer må meldes til praksisadministrasjonen ved høgskolen.

7.3 Obligatoriske attester

Politiattest, helse- og taushetsplikterklæring skal leveres og registreres i praksisadministrasjonen ved studiestart. Dersom obligatoriske attester ikke er registrert, får ikke studenten starte praksisopplæringen. Informasjon om de ulike attestene ligger på høgskolens hjemmesider.

7.4 Praksis i utlandet

Høgskolen har relevante utvekslingsavtaler som inkluderer praksiskomponent, med partnere i Tanzania og USA. Et slikt studie-/praksisopphold i utlandet gjennomføres i faglærerutdanningens 4. semester. Denne praksisen regnes som valgfri praksis, noe som medfører at praksisoppholdet i faglærerutdanningens 6. semester må foregå i norsk ungdomsskole for studenter som har vært på utveksling tidligere i studiet.

7.5 Kontaktinformasjon

Studieprogramansvarlig	Stian Vestby	tlf. 95210112	stian.vestby@inn.no
Praksiskoordinator	Miriam H.S Sandum	tlf. 62597945	miriam.sandum@inn.no
Studieveileder	Maria Brænd Asbjørnsen	tlf. 62430105	maria.asbjornsen@inn.no
Prodekan for utdanning	Elin Bakke	tlf. 62517632	elin.bakke@inn.no

Høgskolens hjemmesider: www.inn.no

Postadresse til praksisadministrasjonen:

Høgskolen i Innlandet
Praksisadministrasjonen studiested Hamar
Postboks 400
2418 Elverum

Sjekkliste for praksisopplæring faglærerutdanning i musikk

	Student	Praksislærer	Høgskolens praksisveileder
Før praksis	<ul style="list-style-type: none"> Nye studenter: Levere inn obligatoriske attester Kjenne til innholdet i <i>Retningslinjer for praksisstudiet</i> Delta på førpraksismøte Ta kontakt med praksislærer Gjennomføre forventingssamtale 	<ul style="list-style-type: none"> Kjenne til innholdet i <i>Retningslinjer for praksisstudiet</i> Delta på førpraksismøte Klargjøre informasjon og materiell til studenten Gjennomføre forventingssamtale 	<ul style="list-style-type: none"> Kjenne til innholdet i <i>Retningslinjer for praksisstudiet</i> Delta på førpraksismøte Samarbeide om oppfølging av student og avtale tidspunkt for oppfølgingsmøte med praksislærer
I praksis	<ul style="list-style-type: none"> Forevise tidligere praksisvurderinger Ta del i lærerens totale arbeidshverdag Utarbeide planskjema for undervisningsøkter Delta i før- og etterveiledning Levere inn <i>Egenmelding</i> ved fravær Forberede veiledningsdokument og sende dette til kontaktlærer i forkant av oppfølgingsmøte Delta på oppfølgingsmøte Delta i individuell midtveissamtale Delta i individuell sluttamtale og signere sluttvurdering Gjennomgå evalueringsskjema med praksislærer(e) 	<ul style="list-style-type: none"> Kjenne innholdet i studentens tidligere praksisvurderinger Delta i studentens undervisning Gjennomføre før- og etterveiledning Registrere og følge opp studenters fravær Ved behov melde inn <i>fare for ikke bestått praksis</i> Lede oppfølgingsmøte Gjennomføre individuelle midtveissamtaler Gjennomføre individuelle sluttamtaler Signere og gjennomgå evalueringsskjema med studenter 	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomgå veiledningsdokumentet tilsendt fra student i forkant av oppfølgingsmøte Delta i oppfølgingsmøter
Etter praksis	<ul style="list-style-type: none"> Levere inn <i>Evaluering av praksislærer og praksisskole</i> til praksiskoordinator 	<ul style="list-style-type: none"> Sende inn <i>Vurdering av student i praksis</i> Sende inn <i>Praksislærers evaluering av høgskolen</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Lede profesjonsseminar

8 Sjekkliste for praksisopplæring

Postadresse: Høgskolen i Innlandet, Praksisadministrasjonen, postboks 400, 2418 Elverum
Besøksadresse: Høgskolen i Innlandet, Campus Hamar, Praksisadministrasjonen